

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 9. Quid circa Monialium instructionem sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

asserit. Accipit pecuniam læta mater, & ex ea vestem filie honestam confici curat; cum autem vicini ita vestitas vident, & talem pecuniam ex questu impudico comparatam suspicarentur, mater de infamia filiarum sollicita ad templum properat, & B. V. hanc necessitatem commendat, & sanctorum audita sunt præces. Nam die quodam festo, dum ante domum sedent, adest de cælo Angelus, & in conspectu multorum rosas virginibus tradit, dicens, eas ab ipsarum beati matris in testimonium illarum virginum missas fuisse. Id ubi Princeps illius terræ intellexit, geminum monasterium edificavit, & utrique has virgines præesse voluit. V. Spem. d. 9. ex 117. fol. 638.

§. IX.

Quid circa Instructionem Monialium sit observandum.

I. His ante omnia conatur persuadere Operarius, ut illi S. Bernardi sententiam: *Ad quid venisti*; ob hoc semper habeant, ideoque generose mundo valedicentes, illum Christum pro sponso eligant, certoque sibi persuadent quidquid sponsa in sponso suo vel exoptare possit, id omnia illas in Christo infinites perfectius reperire; ideoque monasterium eas jubeat sententiæ illius à S. Pauli. ad Corinthios prolata: *Qua nupta est, cogitat, qua mundi sunt, quomodo placeat viro, & mulier innupta, & virgo cogitat, qua Dominus sunt, ut sit sancta corpore & spiritu.* Audiant ergo & implere studeant consilium in simili negotio Viduis à S. Augustino de bono viduitatis datum, dum ait: *Currite ad illum, pectete illi ex illo, vivite cum illo, in illo, de illo.* Præcipue illas hortetur ad magnam corporis, animiq; integritatem. Orationis studium, ad obedientiam, modestiam & patientiam; hæ enim virtutes maxime sponsam Christi decernunt.

II. Porro tentationes ipsarum ad quatuor ferè species revocari possunt. Prima oritur ex solitudinis religiosæ in die; contra hanc sic illas muniat. 1. proponat illis exemplum avicularum inclusarum, quæ ab initio quidem solitudinis impatientes exitum ubique sollicitè quærunt, sed post solitudini assuetæ, adeò delectantur illâ, ut neque appetunt.

etiam ostio exeant; idem ergo ipsas sperare tantò certius jubeat, quantò fortior est gratia divina, quàm consuetudo. 2. Revocet illis in memoriam, quomodo pleræque uxores in saeculo solitariæ domi resideant, & interea mille crucibus & curis oneratae gemant, & felices Virgines DEO consecratas & inclusas prædicent; gaudeant ergo illæ, sibi obrigisse felicitatem, quam aliæ tantopere expetunt, neque tamen obtinere possunt. 3. Ostendar illis peculiaris favoris indicium hoc esse, quòd DEVS ira illas incluserit; ut enim Venatores Accipitri oculos obvelant, ne viliores prædam insectatus nobiliorem dimittat; Ita Deus obvelat oculos mentis & corporis Monialibus, ne videant & desiderent vanitatem mundi, & sic DEVM concupiscere & amare omittant. Sicut item Imagines elegantes & altaria velis obteguntur, ne sordibus infecta splendorem suum & pulchritudinem amittant; Ita Deus Moniales vult obvelatas esse, ut tantò pulchrior ipsarum anima, puriorque remaneat, aptaque fiat ad Sacrificium Holocausti in ea offerendum. 4. Meminisse jubeat, quid sponsus ipsarum per Oseam c. 2. dixerit: *Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor ejus.* Si ergo in solitudine JESVS est, & esse cum JESV Paradisus est; cur solitudinem horreat Christi Sponsa? Audiant ergo Thomam de Kempis l. 1. c. 20. sic loquentem; si cuncta videres præsentia, quid essent nisi visio vana? Eleva oculos tuos ad Deum in excelsis; & ora pro peccatis tuis & negligentijs. Dimitte vana vanis, tu autem intende illis, quæ tibi præcepit Deus. Claude super te ostium tuum, & voca ad te JESUM dilectum tuum, mane cum eo in cella, quia non invenies alibi tantam pacem.

III. Secunda tentatio oritur ex defectu temporis ad Orationem; quandoque verò ex consolationum, quas sub precibus sentire cupiunt, carentia, Contra hanc sic illas muniat, & imprimis ostendat illis meliorem esse & gratiorem DEO obedientiam, quàm victimas Orationis & sacrificia laudis. Certè quemadmodum servus in vinea laborare jussus, si Domino suo domi suaviter canere, vel cytharâ ludere vellet, minime gratum obsequium ipsi præstaret; ita nec hominis grata DEO Oratio esse potest eo tempore, quo DEVS aliud ab ipso obsequium petit. Doccat præterea, ipsum opus obedientiæ Orationem esse; sic enim S. Augustus super Ps. 150. Cùm

quæ

quæsiisset, quomodo res ratione carentes à S. Davide ad
 dandum DEVM invitatae laudare ipsum possint? respondi
 co, quòd ipsi obediētes sint, & suos effectus ad nutum
 producant: unde subjicit S. Doctor. *Vis semper laudare
 bene fac omnia, & laudasti Deum.* Insuper firmiter illis
 suadeat, ipsas consolationes, quæ in Oratione sentiuntur
 propter obediētiā relinquuntur, per obediētiā me
 recuperari, si enim gaudium est in hoc mundo, hoc
 possidet puri cordis homo; quis autem cor purius & me
 rem conscientiam habet, quàm is, qui in omnibus DEI
 luntatem se implevisse advertit? Nimirum talibus contingit
 quod illi Moniali, quæ cum Christum, qui ipsam vistraverat
 ad portam vocata dimisisset; rediens adhuc invenit, dicentem
 tamen, se abiturum fuisse, nisi ipsa, quò obediētia voca
 rat, abijisset. Suadeat ergo illis, ut in mensura Orationis
 Thobiae consilium sequantur, ad filium suum, in alia licet
 teria, dicentis: *Si multum tibi fuerit, abundanter tribue
 exiguum tibi fuerit, etiā exiguum libenter impertire* sicut
 Tob. 4. Quod ipsum etiam Christus S. Catharinae Senensis
 dicavit dicens: *Sanctum desiderium anime* (seu bona volun
 tas) *continua Oratio est, quia habet virtutem Orationis.*
*quidquid homo in Dei, proximiq; charitate facit, potest vocari
 Oratio, cum charitatis affectus pro Oratione reputetur.*
 Blossius in Monil. Spir. c. 3. Secundò illis, quæ desolatio
 nes in oratione patiuntur, firmiter persuadere conetur, in
 sensibilibus consolationibus non consistere profectum & pe
 fectionem hominis, sed potiùs in integra resignatione sui
 manus DEI; multòque graviores DEO, charioresq; esse ar
 mas, quæ desolationes patiuntur & ariditates, quàm quæ con
 solationibus avidè inhiant. Quod pulchrè aliquando De
 Personæ cuidam desideranti scire, quanam animæ DEO cari
 rissimæ essent, declaravit sequenti viso, ut in spec. exem
 V. Tribulatio ex 6. videre est. Viderat illa persona Chri
 stum ad Altare stantem, & infra tres Moniales flectentes.
 harum primam accedens Christus, suaviter eam allocutus
 & postea SS. Corpus suum tradidit. Subinde ad alteram pro
 gressus, duris verbis, & torvo aspectu eam castigavit, firmis
 que etiam SS. Corpus suum porrexit. Tandem ad tertiam
 pergens, non verbis tantùm, sed etiam verberibus eam pluit

mis afflixit, & tum demum SS. Corpus suum præbuit. Cum autem Persona illa hujus visi explicationem peteret, respondit Christus; Primam quidem Monialem sibi charam esse, sed quia non nisi consolationes appetit, non esse eam tam charam sibi, ac secundam, ut quæ etiam durius ab ipso tractata ab ejus servitijs non desinat; veruntamen, quia, si graviores essent tentationes, animo & proposito deficeret, ideo tertiam sibi charissimam esse, ut quæ nullis adversis rebus sese ab ejus amore, & servitio permittat absterri. Idem etiam alteri Religioso indicavit DEVS, uti ex fide digna relatione habetur; dum ostendit ei duos Religiosos orantes, quorum alter coronam proximè capiti imminentem habebat, ab alterius verò vertice similis corona plurimum adhuc distabat. Cum ergo Religiosus ille utrumque ad se vocasset & interrogasset, quinam illis oratio successisset? respondit prior, pessimè eam sibi successisse, & se aridissimū fuisse, posterior verò dixit, nunquam se copiosiores consolationes sensisse. Quo audito intellexit Religiosus, qui hæc viderat, priorem multò plus suâ oratione aridâ meruisse, quàm posteriorem. Poterit etiam ad hanc rem meliùs declarandam uti similitudine canum venaticorum, qui utique gratiores sunt suis dominis, quàm Melitæi catelli, licet his cibos longè meliores offerant, & manibus palpent. Ita se res habet cum ijs, qui abundant, & qui carent consolationibus. Hinc aliquando Dominus ad S. Gertrudem dixit: Blosio teste in Mon. Spir. c. 3. Vellem electis meis persuasum esse, quòd eorum bona Exercitia & opera omnino mihi placeant, quando ipsi serviunt expensis suis. Illi autem expensis suis mihi servitium præstant, qui, licet saporem devotionis minimè sentiant, fideliter tamen, ut possunt, orationes, & alia exercitia pia peragunt, confidentes de pietate mea, quòd ego illa libenter & gratè suscipiam. Plerique sunt, quibus si sapor & consolatio interna concederetur, non eis prodesset ad salutem, & meritum ipsorum valde minueretur. Aliàs docuit DEVS eandem Virginem, ut in insinuatione ejus legitur, quòd, cum quispiam orando vel meditando dirigat mentem ad DEVM, tunc ante thronum gloriæ præsentet DEO quasi Speculum miri splendoris, in quo Dominus bonorum omnium immissor imaginem suam jucundissimè speculatur; & quando homo propter impedi-

mens

menta, cordisque instabilitatem majori difficultate hoc facit, quanto gravius & patientius laborat, tanto speculum illud venerandæ Trinitatis, omniuinque Sanctorum venustius que ornatus apparet. Denique ad hunc finem non inopiter proderit Historia illa, quam cit. Ludovicus Blosius in Mente spirituali narrat sequentibus verbis; DEVS cuidam amato suo mira per internam illuminationem revelabat; sed is contumaciter bat Dominum, ut, si ei placeret, auferret ab ipso huiusmodi gratiam. Itaque Dominus subtractâ illa gratia per quatuordecim annorum quennium dereliquit eum absque consolatione in meditationibus, angustijs atque calamitatibus. Er cum quibusdam quando vehementer fletet, & duo Angeli eum consolari vellent, dixit ille, se nullam consolationem petere, sed ab eis sibi sufficere, si gratissima DEI voluntas in se perficeretur. Ipse coram DEO purus intrinsecus esse, eique placere posse.

IV. Tertia tentatio oritur ex eo, quod à Superioribus non videantur amari, ideoque non applicentur ad honoranda officia, sed perpetuis increpationibus vexentur. Contra hanc tentationem sic eas munit. 1. Proponat exemplum Christi, qui usque ad 30. annum obscuram vitam vivens, subditus erat parentibus suis. 2. Jubeat meminisse, ad quem finem venerint in Religionem: nonne ut eligerent abjectæ esse domo DEI sui magis, quam habitare in tabernaculis peccatorum? gaudeant ergo sibi occasionem offerri finis sui obtinendi, & eâ sedulo utantur. 3. Demonstret illis, omnia officia suam dignitatem & excellentiam desumere à voluntate DEI, illumque à DEO copiosius honorandum, qui eorum cium ab eo impositum perfectius impleverit, perinde ac si comœdia non attenditur, quam personam egerit Actor, quam bene. 4. Ostendat illis commoda; quæ afferuntur à multis officia præ altioribus. Nam minus periculi in illis est intentio, & hoc ipso major à DEO benedictio: minusque talentis ad ea opus est: curas minores requirunt: consolationes divinæ in ijs sunt frequentiores: Proximus magis inde ædificatur: Charitas fraterna mirè per ea augetur, & conservatur; omnes enim diligunt eos, qui se ipsis subijciunt, & onera pro ipsis portant: Superiores valde recreantur, & multis curis sublevantur, quas alioqui suscipere deberent.

dum timent, ne imponendo vilia officia subditos offendant: Securius possidentur, quia pauci sunt, qui ambiant illa. 5. Demonstret illis, nullam familiaritatem esse magnificandam & appetendam, quam cum DEO; ad hanc verò semper illis januam esse apertam. Horretur ergo illas, ut in hac tentatione constitutæ imitentur Rachelem Monialem, quæ, cum à Judaisino ad veram fidem conversa, nunquam in monasterio visiraretur, ut ceteræ Moniales, reliquis ad portam garricutibus, ad altare cubiculi sui accessit, & B. Virginem aut Christum rogavit, ut & ipsi eam ad colloquium admitterent; magisque consolata discessit, quam si ad portam cum aliis fuisset locuta, uti in Spec. Exempl. V. MARIA ex. 10. videre est. 6. Horretur eas ad imitandum exemplum S. Catharinæ Senensis, quæ, ut leuius ferret vexationes Parentum & Domesticorum, Christum in parente, B. Virginem in matre, in reliqua familia Apostolos sibi imaginabatur.

V. Quarta tentatio oritur ex vitiis & peccatis quotidianis, in quæ solent incidere, & ob quæ non modicè anguntur quandoque Moniales. Contra hanc ergo tentationem sic eas muniat. 1. Jubeat illas meminisse conditionis humanæ, atque in memoriam illis revocet dictum B. Aloysij, quo dicere solebat, nimium de levibus & quotidianis erratis affligi, indicium hominis esse semet ignorantis; qui enim se nōrit, non posse esse nescium, horum suum tribulorum ac spinarum suapte naturâ feracem esse. Hinc ille adversus errata quotidiana hac oratione utebatur: Eu mi Domine, quam fragilis sum, & miserabilis! quam proclivis ad lapsum! Ignosce mihi Domine, & gratiam concede, ne idem peccatum iterum peccem, & tum quiescebat. 2. Persuadet illis, quòd, quemadmodum infirmus tendens in certum locum, etiam si sapius ex infirmitate caderet, certò tamen veniret ad locum, si post casum mox resurgeret, ita & animam, quæ tendit ad cælum, certò eò perventuram, licet quandoque per peccata venialia labatur, modò resurgere citò conetur. 3. Pari modo persuadeat illis, quemadmodum pater infanti suo ob morbum cadenti potiùs condolet, quam indignatur; ita DEVM quoque animæ ex infirmitate cadenti non modò graviter non indignaturum, sed potiùs condoliturum, mediâque ad infirmitatem curandam suppeditaturum. Inò DEVS singularem hono-

honorem accipit ex talibus erratis, uti ipsemet quondam bene Gertrudi dixit; cum enim hæc propter minutum errorem S. Sa multum angeretur, rogaretque Christum, ut ab eo ipsa que I beraret, respondit blandè Christus: Et quare velles, ut de hum magno honore privarer, & tu ingenti præmio careres? Con grande nimis præmium lucraris, quotiescunque illum expe similem defectum recognoscens proponis de cætero eum pro tare; & quodcumque quis studet pro amore meo de Paul suos vincere, tantum mihi honoris & fidelitatis exhibi hunc quantum miles exhiberet domino suo, si strenuè seipsum Con bello inimicis opponeret, eosque viriliter expugnaret, nem prosterneret. Blot. c. 4. Mon. Spir. cant

§. X.

Quid circa Instructionem illorum, qui Status Matrimonialem suscipere volunt, sit observandum. ne, q Salo no a biun

I. **Q**uanti faciendus sit Status Matrimonialis, S. Fran 19. cus Salesius p. 2. Regul. c. 4. sequentibus verbis tend quoad partes omnes, quas in se complectitur, sive spectat ita & debe finem, sive principium, sive modum contrahendi, sive de juge nas eo spectantes consideres; sive etiam expendas ingen Sedu qua ex eo proveniunt, emolumenta; per illud enim orbis Furi platur incolis, & calum restauratur Electis. Quare me bus, magna adhibenda est diligentia, ut non modò cum de lum, consideratione & maturitate talis Status suscipiatur; ven ac da etiam cum magna integritate & cantela continuetur; & ne fu sic DEO visum fuerit, pari cum laude ac commendatione nio niatur. Quæ omnia, quâ ratione docere debeat Operari foror hoc §. ostenderur. qua l

II. Et 1. quidem ipsam hujus Status electionem qu fare attinet, ante omnia curandum est, ut non nisi in & cum C tribu sto eligatur; ideo enim Christus Nuptijs in Cana Galilee affer teresse voluit, ut significaret, infaustum fore Matrimoniu I nisi ipso per gratiam suam & benedictionem præsentem su tione piatur. Porro ut tali modo eligatur, sequentia tria be aliqu inculcare Sponsis futuris debet Operarius. Primum est to ve